



Carnikavas novada Garupes ciema attīstības plāns 2020.-2024.gadam

**Noslēguma redakcija
8.10.2019.**

2019. GADS



ATĪSTĪBAS PLĀNA KOPSVILKUMS

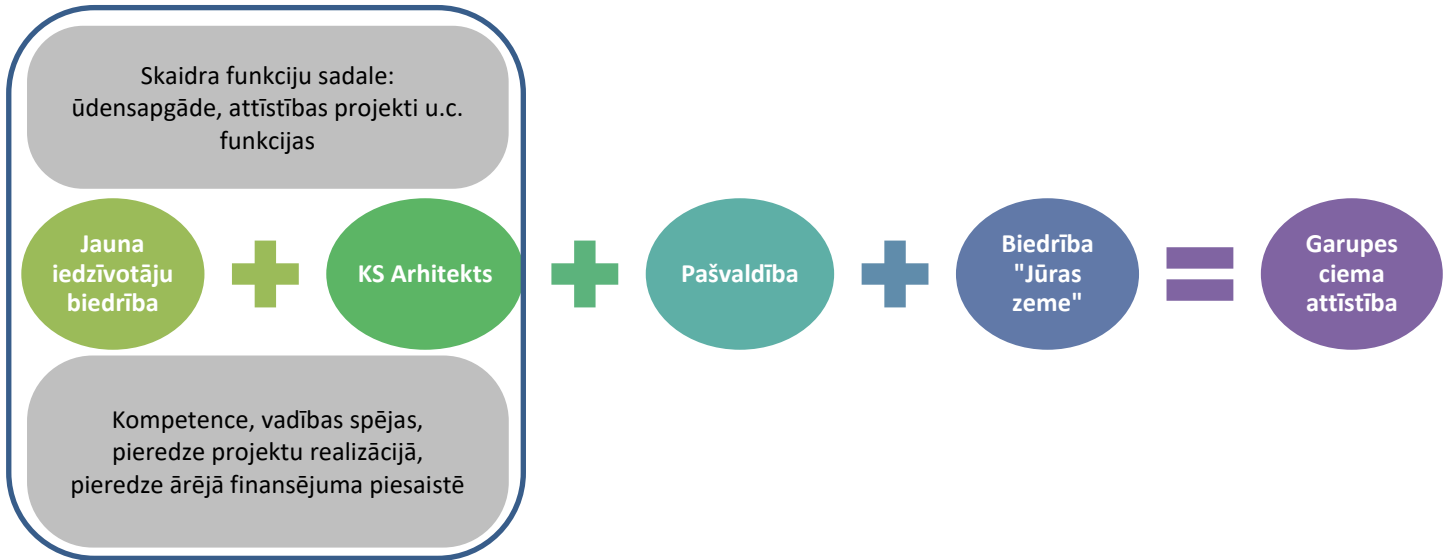
1. Attīstības plāna mērķi, uzdevumi



2. Pašu darāmie darbi



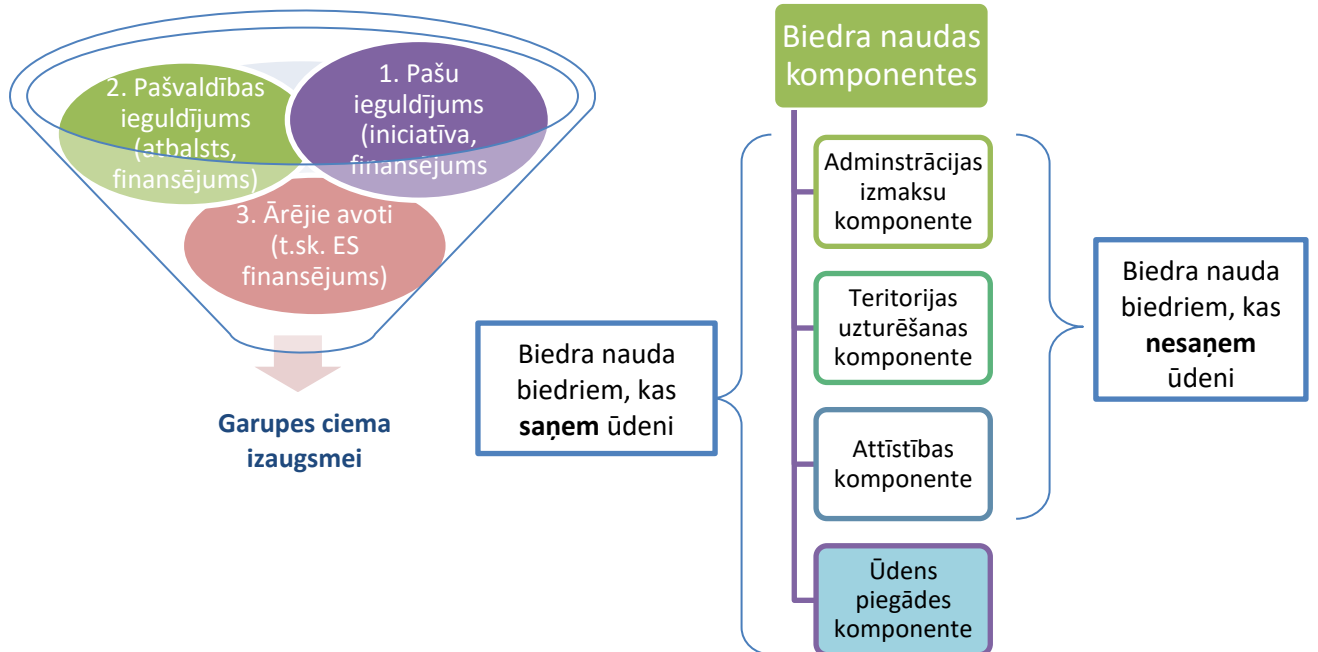
3. Ciema pārvaldības modeļa izvēle



4. Attīstības priekšnoteikums – sabalansēti finansēšanas avoti

JĀKONCENTRĒ VISI IESPĒJAMI FINANŠĒŠANAS AVOTI

BIEDRA NAUDAS IR JĀDIFERENCĒ ATKARĪBĀ NO SAŅEMTĀ PAKALPOJUMA



5. Pieci prioritārie nozīmīgo investīciju projekti *

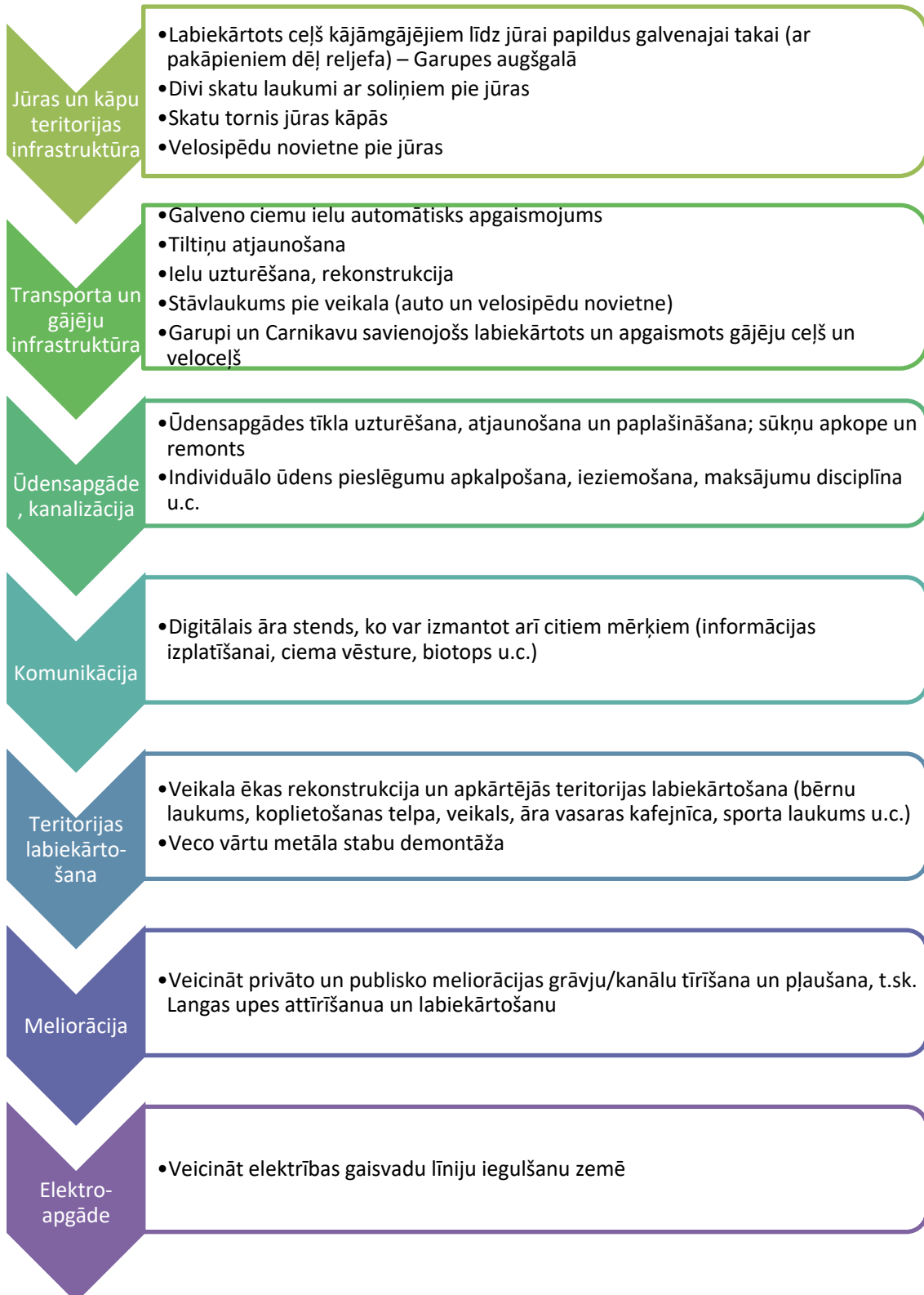


PRIORITĀRO PROJEKTU IZVIETOJUMS GARUPES CIEMĀ



* Projekti prioritārā secībā tika sarindoti Garupes iedzīvotāju aptaujas ietvaros.

6. Pārējie nozīmīgie darbi



7. Secinājumi



ATTĪSTĪBAS PLĀNA IZVĒRSTĀ REDAKCIJA

SATURA RĀDĪTĀJS

IEVADS	8
1. ATTĪSTĪBAS PLĀNA MĒRĶI UN UZDEVUMI	9
2. GARUPES ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS	9
2.1 IEDZĪVOTĀJI	9
2.2 INFRASTRUKTŪRA	9
2.3 NOZĪMĪGĀKĀS PROBLĒMAS	9
3. CIEMA ATTĪSTĪBAS PĀRVALDES STRUKTŪRA	11
4. ATTĪSTĪBAS PLĀNS	13
4.1 GARUPES CIEMA IEDZĪVOTĀJU KOPIENAS AKTIVIZĒŠANA	13
4.2 TEHNISKĀS INFRASTRUKTŪRAS PILNVEIDOŠANA	14
4.2.1 <i>Prioritārie nozīmīgo investīciju projekti</i>	14
4.2.2 <i>Turpmāko 5 gadu aktivitāšu plāns</i>	15
4.2.3 <i>Tālākā perspektīvā īstenojamie projekti</i>	16
5. ATTĪSTĪBAS PLĀNA FINANSĒŠANAS POTENCIĀLS	17
5.1 POTENCIĀLIE FINANSĒŠANAS AVOTI	17
5.2 PAŠU FINANSĒJUMA VEIDS "BIEDRA NAUDAS"	17
5.3 POTENCIĀLAIS INVESTĪCIJU RESURSS 2020-2024.GADAM	18
6. GARUPES CIEMA IEDZĪVOTĀJU APTAUJA	19
7. SECINĀJUMI	22

Ievads

Garupes ciema attīstības pasākumu plāns ir izstrādāts projekta COAST4US ietvaros. Plāns sagatavots ar Carnikavas novada domes atbalstu ekspertu piesaistei Garupes ciema attīstības plāna izstrādei un ciema iedzīvotāju kopienas dzīves aktivizēšanai.

Attīstības plāna izstrāde tika veikta periodā no 2019.gada jūlija līdz septembrim. Darba procesā tika iesaistīti visi Garupes ciema iedzīvotāji, kam interesēja un kas atsaucās uz pašvaldības un ekspertu aicinājumu līdzdarboties plāna izstrādē.

Darba procesa ietvaros ar iedzīvotājiem tika organizēta virkne pasākumu un aktivitāšu, lai iegūtu pēc iespējas plašāku priekšstatu un viedokli par Garupes ciema attīstības mērķiem un prioritātēm.

Organizētie pasākumi 2019.gadā attīstības plāna izstrādes ietvaros :

- Attīstības programmas uzsākšanas pasākums – “Kafija ar kaimiņiem” – 15.jūnijs
- Trīs apmācību/izglītojošie un attīstības plāna izstrādes semināri:
 - o “NVO darbnīca” - 16.jūlijs
 - o “Garupe kopā” - 1.augusts
 - o Vides tēma par atkritumu apsaimniekošanas iespējām - 7.augusts
- Investīciju objektu un identificēšanas un iedzīvotāju saliedēšanas pasākumus “Solis dabā” - 7.augusts
- Projekta COAST4US noslēguma pasākums “Satikšanās – 5.oktobris
- Attīstības plāna izstrādes noslēgum posmā tika rīkota iedzīvotāju aptauja. Aptauja noritēja periodā no 2.līdz 11.oktobrim. Aptaujas anketu aizpildīšana tika nodrošināta Google vidē. Kopumā aptaujā piedalījās 45 respondenti. Rezultāti ir iekļauti attīstības plānā. Balstoties uz Garupes iedzīvotāju aptaujas rezultātiem, tika precizēts un papildināts dotais Attīstības plāns.

Garupes ciema attīstības plānu izstrādāja Kaspars Timofejevs sadarbībā ar Daigu Krūmiņu un Garupes ciema iedzīvotājiem, t.sk. Andri Baumanī, Kristapu Bergmani, kooperatīvās sabiedrības “Arhitekts” valdes locekli Vadimu Jakušenoku un citiem aktīviem Garupes iedzīvotājiem, kas piedalījās sanāksmēs, darba grupās un pauda idejas un viedokli par Garupes ciema attīstības aspektiem.

1. Attīstības plāna mērķi un uzdevumi

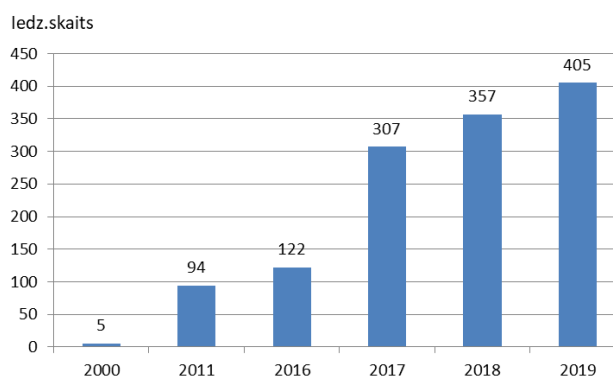
Garupes ciema attīstības plāna mērķis ir celt ciema iedzīvotāju labklājību, to sasniedzot ar efektīgu ciema pārvaldi, uzlabojot un pilnveidojot ciema infrastruktūru, veicinot ciema un apkārtējo teritorijas sakopšanu un uzlabojot drošības apstākļus ciemā.

2. Garupes esošās situācijas raksturojums

2.1 Iedzīvotāji

Iedzīvotāju skaits kopš 2010.gada Garupē ir audzi vairākkārtīgi, t.i. no 94 līdz 405 deklarētajiem iedzīvotājiem 2019.gada sākumā.

Vēsturiski Garupe ir bijis vasarnīcu ciems, līdz ar to arī šobrīd pa vasaru dzīvojošo iedzīvotāju skaits ir nozīmīgs un kopējais iemītnieku skaits vasaras laikā pārsniedz 1000 personas (precīzas uzskaites netiek veikta).



2.2 Infrastruktūra

Par cik vēsturiski Garupes ciems ir bijis vasarnīcu ciems, tad tam tika veidota atbilstoša infrastruktūra, t.sk.:

- šauras neasfaltētas ielas bez apgaismojuma;
- ūdensapgādes sistēma, kas ziemas periodā tiek atslēgta;
- individuālie kanalizācijas risinājumi.

Ūdensapgādes pakalpojumus ciema noteiktā daļā, kurā vēsturiski ir izbūvēts ūdensapgādes tīkls, nodrošina Kooperatīvā sabiedrība (KS) "Arhitekts".

Kopš 2019.gada ielu, ceļu un gājēju tiltiņu infrastruktūras uzturēšana nodrošina Carnikavas pašvaldības iestāde "Carnikavas komunālserviss".

2.3 Nozīmīgākās problēmas

Garupes ciemam, pakāpeniski augot un apbūvei mainoties no vasarnīcu/dārzkopības ciema uz patstāvīgās apbūves ciemu, aktuālākas kļūš atbilstošas infrastruktūras pieejamība ciema iedzīvotājiem.

Nozīmīgākās identificētās problēmas:

- ūdensapgādes infrastruktūra nodrošina ūdensapgādi tikai daļā Garupes ciema teritorijas un tikai vasaras sezonā;
- šauras ielas un pievadceļi, to tehniskais stāvoklis, apgrūtinātā uzturēšana ziemas periodā;
- nav izveidots ielu apgaismes infrastruktūra;
- nav izveidota centralizētā kanalizācijas sistēma, t.i. ir tikai individuāli kanalizācijas risinājumi;
- nokļūšana līdz jūrai ir iespējama pa haotiski veidotām iedzīvotāju iemītām takām, ko izbraukā motocikli un kvadracikli;

- ciems no daudziem aspektiem nav piemērots pastāvīgai dzīvošanai līdz ar to ir sezonālie un pastāvīgie iedzīvotāji, to vajadzības daļēji atšķiras;
- ļoti dažāda iedzīvotāju struktūra (tautība, vecums, maksātspēja utt.) un līdz ar to ir virkne komunikāciju un sadarbības barjeru,
- nav izveidota vienota ciema iedzīvotāju sadarbība un pārstāvniecība ar pašvaldību, nav ciema vizītkartes
- zema iedzīvotāju iesaiste ciema ikdienas dzīvē un ciema attīstības plānošanā, pasīvas un minimālas kopīgas sabiedriskās aktivitātes;
- ir izveidojušās degradētas teritorijas, kur uzkrājas dārzu, būvniecības un sadzīves atkritumi;
- rekreatīvā infrastruktūra un aktivitātes ciemā vispār neeksistē;
- nav izveidojies ciema centrs;
- ciema vietējais veikals atrodas fiziski un morāli novecojušā ēkā.

3. Ciema attīstības pārvaldes struktūra

Potenciāli KS "Arhitekts" ir uzskatāms kā viena no alternatīvām, uz kā pamata tiek īstenots Garupes ciema attīstības plāns, jo tam ir virkne būtisku priekšnosacījumu:

- izveidota iedzīvotāju datu bāze;
- izveidota maksāšanas sistēma;
- īpašumā ir ēkas, būves un zemes gabali, kas potenciāli izmantojami ciema attīstības vajadzībām;
- izveidota papildus ienākumu gūšanas sistēmā – uz ūdenstorņa ēkas tiek iznomāta vieta sakaru operatoru antenu uzstādīšanai.

KS "Arhitekts" īss raksturojums:

Rādītājs	Raksturojums
Biedru skaits	ap 500 biedru
Biedra nauda	~ 45 EUR/gadā (t.sk. par ūdens piegādi, administrācijas izmaksas u.c.)
Biedra naudu maksājošo biedru skaits	~362 biedri (uz 01.09.2019)
Funkcijas	<ul style="list-style-type: none"> - nodrošina ūdensapgādi; - sadarbība ar pašvaldību; - papildus veic ceļa uzlabošanu u.c. aktivitātes
Īpašumi	<ul style="list-style-type: none"> - Garupes iela 18 (zeme, biroja ēka, saimniecības ēka); - Garupes iela 15 (zeme, bijusī gāzes balonu realizācijas ēka) - Garupes iela 20 (zeme, ūdens apgādes tornis, kas tiek izmantots antenu vietas izīrēšanai, dziļurbums) - Persiku iela 2C (zemes gabals un urbums)
Kopsavilkums par kooperatīva "Arhitekts" līdzšinējo darbību	<ul style="list-style-type: none"> - Pilnveidojama biedra naudas aprēķina un iekasēšanas sistēma; - Potenciāli izmantojami nekustamie īpašumi; - Netiek izmantota iespēja pieteikties gan uz pašvaldības, gan uz biedrības "Jūras zeme" (bijušais nosaukums "Sernikon") projektu finansējumu

Tai pat laikā attīstības plāns pieļauj tā ieviešanu nodrošināt arī ieviešanai veidojot jaunu visas Garupes iedzīvotāju biedrību.

Lai KS "Arhitekts" spētu nodrošināt ciema attīstības plāna ieviešanu, ir virkne veicamo aktivitāšu tā darbības uzlabošanai:

- statūtu grozīšana:
 - o ar mērķi paplašināt apsaimniekoto teritoriju visa Garupes ciema robežās;
 - o pilnveidot jeb optimizēt pārvaldības struktūru (t.i. izvedot kompaktu un jaudīgu kooperatīva vadības komandu ar atbilstošām kompetencēm);
 - o nomainīt vēsturisko kooperatīva nosaukumu uz mūsdienām atbilstošāku, piemēram "Mūsu Garupe";
- biedru saraksta inventarizācija;
- jaunu biedru iesaiste;
- kustamās un nekustamās mantas inventarizācija;

- ūdensapgādes sistēmas inventarizācija, lai noskaidrotu faktisko ūdensapgādes tīkla pārklājumu un pieslēgumu skaitu

Savukārt jaunu Garupes ciema iedzīvotāju biedrību atbilstoši likumdošanai var izveidot vismaz divi dibinātāji.

Neatkarīgi no izvēlēta scenārija, ciema attīstības vadības komandā jābūt cilvēkiem ar iniciatīvu un spēju pārliecināt Garupes iedzīvotājus par kopīgām interesēm.

Šai attīstības struktūras vadībai būtu jākoncentrē darbība trīs virzienos:

- 1) ikdienas saimniecisko funkciju īstenošana, t.sk. naudas plūsmas vadība, ūdensapgāde, komunikācija ar PI "Carnikavas komunālserviss";
- 2) ciema iedzīvotāju kopienas dzīves uzturēšana;
- 3) attīstības plāna ieviešanai būtiskas ir sekojošu funkciju īstenošana:
 - pašu resursu plūsmas nodrošināšana, t.i. biedra naudas apmēra principu noteikšana un biedra naudas iekasēšana, kā arī pārējo ienākumu nodrošināšana;
 - attīstības plāna aktualizācija, precizēšana, saskaņošana ar biedriem, iedzīvotājiem;
 - investīciju projektu finanšu vadība, lai nodrošinātu pieejamo finanšu resursu un nepieciešamo finanšu resursu sabalansētību;
 - komunikācija ar pašvaldību par attīstības plāna realizāciju, tik tālu cik tas skar pašvaldības funkcijas, īpašumus un ietekmi uz trešajām pusēm ciemam un pašvaldības svarīgās jomās (piemēram, VAS "Latvijas valsts meži", VAS "Latvijas valsts ceļi", VAS "Latvijas dzelzceļš", AS "Sadales tīkli", AS "Augstsprieguma līnijas", VSIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" u.c.)
 - ārējā finansējuma piesaiste (ES finansējums caur biedrību "Jūras zeme" (bijusī "Sernikon", ES finansējums no citiem fondiem, kredītresursi no kredītiestādēm un tml.)

4. Attīstības plāns

Garupes ciema attīstības plāna izstrādes procesā ir izkristalizējušies divi nozīmīgi rīcības virzieni:

- Garupes ciema iedzīvotāju kopienas aktivizēšana;
- Ciema tehniskās infrastruktūras pilnveidošana.

4.1 Garupes ciema iedzīvotāju kopienas aktivizēšana

Kā jau tika minēts – iedzīvotāju kopienas aktivizēšana ir pašu iedzīvotāju un izvēlētās ciema pārvaldības struktūras viena no primārajām funkcijām. Turklāt šīs funkcijas tās īstenošanai vairumā gadījumu nav nepieciešami nozīmīgi finanšu resursi.

Ciema iedzīvotāju kopienas aktivizēšanas iniciatīvas

- Ikgadēju KS “Arhitekts” vai jaunveidojamās iedzīvotāju biedrības biedru kopsapulču organizēšana
- Garupes vizuālā identitātes izstrāde, publicitātes un savstarpējās komunikācijas aktivizēšana, t.sk. ciema Facebook foruma izveide
- Ikgadējo ciema svētku organizēšana
- Ikgadējās ciema sakopšanas talkas organizēšana
- Koku stādīšana (mūžzaļo), lai vizuāli maskētu angārus, būvtehniku, būvmateriālus un būvatkritumus Garupes ielas sākumā
- Koptirgus izveide un uzturēšana – dārza tehnika īslaicīgai lietošanai, sulu spiede u.tml.
- Carnikavas avīzes svarīgāko ziņu tulkošana angļu un krievu valodā (sadarbībā ar novada domi)
- Garupes muzeja kolekcijas izveide un perspektīvā arī tagadējā veikala ēkā – ciema vēsture u.tml.
- Vienota izīrējamo nesakārtoto īpašumu administrēšana
- Kooperatīva ēku pārveidošana (Garupes ielā) – restorāns un neliels viesu nams, sadarbībā ar KS “Arhitekts”. Šim projektam ir nepieciešams lielāks kapitālieguldījumu apjoms, taču to, iespējams, var realizēt sadarbībā ar biedrības “Jūras zeme” finansējumu.

4.2 Tehniskās infrastruktūras pilnveidošana

4.2.1 Prioritārie nozīmīgo investīciju projekti

Zemāk atspoguļotajā tabulā ir izvirzīti 5 projekti, kas ir līdzvērtīgi nozīmīgi Garupes ciema attīstībai un viens no kuriem var tikt finansēts no projekta COST4US finansējuma EUR 50 000 apjomā.

Investīciju projekti	Pamatojums
1. Labiekārtotas takas izveidošana līdz jūrai (projektēšana, būvdarbi)	<ul style="list-style-type: none"> - Garupes ciems ir vienīgais Carnikavas novada ciems, kuram līdz šim vēl nav izveidota labiekārtota taka līdz jūrai; - Esošā meža taka jūras virzienā ir izbradāta, smilšaina un izbraukāta ar mototehniku. - Tā rezultātā kaut arī Garupe atrodas piejūras teritorijā, lielai daļai iedzīvotāju (piemēram, senioriem, jauniem vecākiem ar bērnu ratiņiem, iedzīvotājiem ar kustību traucējumiem) jūras krasts ir nesasniedzams vai ārkārtīgi grūti sasniedzams mērķis;
2. Lielā ielas rekonstrukcija līdz veikalam ar stāvlaukumu (projektēšana, būvdarbi)	<ul style="list-style-type: none"> - Lielā iela ir viena no noslogotākajām ielām ciemā; - Tās stāvoklis ir tehniski slikts, - ikgadēji ielas uzlabošanas pasākumi būtisku uzlabojumu nedod
3. Kanālu sistēmas/meliorācijas atjaunošana visā ciema teritorijā pašvaldības īpašumā esošajos kanālos prioritārā secībā atbilstoši meliorācijas principiem (projektēšana, būvdarbi)	<ul style="list-style-type: none"> - kanālu sistēma visā ciema teritorijā atrodas kritiskā stāvoklī; - rekonstrukcija nav veikta jau vairāk kā 20 gadus, t.sk. arī pašvaldības īpašumos esošie kanāli - pavasaros aizsērējušie kanāli nespēj savlaicīgi novadīt palu ūdeņus.
4. Apgaismojums un labiekārtots ceļš/stāvvietas pie Stacijas un apgaismota pāreja pāri šosejai (projektēšana, būvdarbi);	<ul style="list-style-type: none"> - Šobrīd pie dzelzeļa stacijas nav asfaltētas stāvvietas, bet tikai iebraukts zemes ceļš; - Apgaismojums no šosejas līdz stacija nav; - Pārejas pār šoseju no ciema uz staciju nav, iedzīvotāji šķērso brauktuvi apdraudot savu dzīvību
5. Dzelzeļa ielas pilnvērtīga izbūve kājāmgājējiem un riteņbraucējiem (projektēšana, būvdarbi)	<ul style="list-style-type: none"> - Dzelzeļa ielu izmanto vairums Garupes iedzīvotāju nokļūšanai uz dzelzeļa staciju; - Ceļa segums ir neatbilstošā stāvoklī, bez seguma, ziemā grūti iztīrāms; - Ceļam nav apgaismojuma.

Jebkuram no augstāk minētajiem projektiem nepieciešamais investīciju apjoms pārsniedz 50 000 EUR. Piemēram, takas izveidei līdz jūrai provizoriskās investīcijas ar sasniegt 160 000 EUR. Līdz ar to šo projektu realizācija ir iespējama tikai ar pašvaldības un/vai trešo pušu (VAS "Latvijas valsts ceļi", VAS "Latvijas dzelzeļš" u.c.) finansējuma piesaisti.

Ar Garupes iedzīvotāju pašu finansējumu šāda mēroga projektu realizācija ir neiespējama.

Garupes iedzīvotāju neklātienas un klātienas aptaujas ietvaros prioritārie projekti tika sarindoti sekojošā secībā:

- **1.prioritāte** - Apgaismojums un labiekārtots ceļš/stāvvietas pie Stacijas un apgaismota pāreja pāri šosejai (projektēšana, būvdarbi);
- **2.prioritāte** - Labiekārtotas takas izveidošana līdz jūrai (projektēšana, būvdarbi);
- **3.prioritāte** – Kanālu sistēmas/meliorācijas atjaunošana visā ciema teritorijā pašvaldības īpašumā esošajos kanālos prioritārā secībā atbilstoši meliorācijas principiem (projektēšana, būvdarbi);
- **4.prioritāte** – Lielā ielas rekonstrukcija līdz veikalam ar stāvlaukumu (projektēšana, būvdarbi);
- **5.prioritāte** - Dzelzceļa ielas pilnvērtīga izbūve kājāmgājējiem un riteņbraucējiem (projektēšana, būvdarbi).

Detalizētāks aptaujas izklāsts ir sniegts sadaļā “Garupes ciema iedzīvotāju aptauja”.

4.2.2 Turpmāko 5 gadu aktivitāšu plāns

5 gadu aktivitāšu plāns ir sagatavots, lai būtiski celtu Garupes ciema iedzīvotāju dzīves kvalitāti, realizējot tādus nozīmīgus projektus, kuriem ir nepieciešami būtiski kapitālieguldījumi, kā arī tādus, kam nav nepieciešami būtiski ieguldījumi, bet nepieciešama Garupes ciema vadības un iedzīvotāju rīcība.

Investīciju jomas un projekti	Indikatīvais investīciju apjoms, EUR*	Potenciālie investīciju avoti
Jūras un kāpu teritorijas infrastruktūra		
Labiekārtots ceļš kājāmgājējiem līdz jūrai papildus galvenajai takai (ar pakāpieniem dēļ reljefa) – Garupes augšgalā	~30 tūkst.	Pašu finansējums, pašvaldība
Divi skatu laukumi ar soliņiem pie jūras	~8 tūkst.	Pašu finansējums, pašvaldība, ārējie avoti
Skatu tornis jūras kāpās	~10-20 tūkst.	
Velosipēdu novietne pie jūras	~1 tūkst.	Pašu finansējums, pašvaldība
Transporta un gājēju infrastruktūra		
Maģistrālo ciemu ielu automātisks apgaismojums	~30-50 tūkst.	Pašu finansējums, pašvaldība
Tiltiņu atjaunošana	~10 tūkst.	Pašu finansējums, pašvaldība
Ielu uzturēšana, rekonstrukcija	~5 tūkst.gadā	
Stāvlaukums pie veikala (auto un velosipēdu novietne)	~15 tūkst.	Pašu finansējums, pašvaldība
Ūdensapgāde		
Ūdensapgādes tīkla uzturēšana, atjaunošana un paplašināšana; sūkņu apkope un remonts	~10 tūkst. ik gadu	KS “Arhitekts”
Individuālo ūdens pieslēgumu apkalpošana, iezīmošana, maksājumu disciplīna u.c.	Potenciāli jauns kooperatīva pakalpojums	KS “Arhitekts”
Komunikācija		
Digitālais āra stends, ko var izmantot arī citiem mērķiem (informācijas izplatīšanai, ciema vēsture, biotops u.c.)	~4 tūkst.	Pašu finansējums, pašvaldība, biedrība “Jūras zeme”

Ciema teritorijas labiekārtošana

Veikala ēkas rekonstrukcija un apkārtējās teritorijas labiekārtošana (bērnu laukums, koplietošanas telpa, veikals, āra vasaras kafejnīca, sporta laukums u.c.) **	Zemes iegāde ~40 tūkst. EUR Ēkas remonts, labiekārtošana 30 tūkst. EUR	Pašu resursi, KS "Arhitekts" Pašvaldība, Biedrība "Jūras zeme"
Veco vārtu metāla stabu demontāža	~1 tūkst. EUR	KS "Arhitekts"

Meliorācija

Vecināt privāto un publisko meliorācijas grāvju/kanālu tīrīšana un pļaušana	Nav apzināts	Pašu resursi, pašvaldība, privāto zemju īpašnieki
---	--------------	---

* Investīciju novērtējums ir ļoti indikatīvs, raksturo mērogu, būvdarbu tāmes nav izstrādātas.

** Šīs aktivitātes veikšana būtu iespējama sadarbībā ar Pašvaldību, t.i. ieceres realizācijai sākotnēji būtu nepieciešams veikt maiņas vai pirkumu-pārdevuma darījumu starp pašvaldību un zemes zem veikala īpašnieku

4.2.3 Tālākā perspektīvā īstenojamie projekti

Darbu gaitā tika identificēta virkne projekti, kas ir aktuāli Garupes ciemam, taču to realizācija ir skatāmā tālākā perspektīvā:

1.	Garupes ciema Lielās ielas un Jāņa ielas savienojuma izveide
2.	Garupi un Carnikavu savienošs labiekārtots un apgaismots gājēju ceļš un veloceļš
3.	Veicināt privāto un publisko meliorācijas grāvju/kanālu tīrīšana un pļaušana, t.sk. Langas upes attīrīšana un labiekārtošana
4.	Veicināt elektrības gaisvadu līniju ieguldīšanu zemē
5.	Jārisina kanalizācijas notekūdeņu attīrīšanas jautājums
6.	Un citi

5. Attīstības plāna finansēšanas potenciāls

5.1 Potenciālie finansēšanas avoti

Garupes ciema iecerēto aktivitāšu īstenošanai ir identificēti četri nozīmīgākie finansēšanas avoti:

Finansējuma avots	Piezīmes
Pašu finansējums jeb KS "Arhitekts"/jaunās biedrības finanšu resursi	<ul style="list-style-type: none"> - biedra naudas, kas ir būtiskākais priekšnoteikums ciema attīstības plāna realizēšanai; - ienākums no saimnieciskās darbības (antenu vietas noma u.c.); - ienākums no īpašumu pārdošanas; - citi.
Pašvaldības finansējums	<ul style="list-style-type: none"> - Investīcijām infrastruktūrā; - ikdienas uzturēšanas izmaksām (potenciāli 3 000 – 8 000 EUR gadā)
Pašvaldības finansējums projektu ietvaros	Finansējums nevalstiskajam sektoram, t.sk. potenciāli: <ul style="list-style-type: none"> - caur biedrību finansēšanas aktivitāti 2 000-10 000 EUR 5 gados; - projekta COAST4US finansējums – 50 000 EUR
Ārējas finansējums	<ul style="list-style-type: none"> - Biedrības "Jūras Zeme" finansējums (potenciāli viens projekts 5 gados 70 000 EUR vērtībā); - Cits ārējais finansējums.

5.2 Pašu finansējuma veids "Biedra naudas"

Biedra nauda ir pašu resursu avots, neatkarīgi no tā vai attīstības plāns tiek īstenots uz KS "Arhitekts" bāzes vai, veidojot jaunu Garupes ciema iedzīvotāju biedrību.

Būtiskākais faktors biedra naudas noteikšanā ir tā adekvāts un pamatots apmērs, skaidri izdalot biedra naudā maksājuma mērķi.

Piemēram, ja attīstības plāns tiek organizēts uz KS "Arhitekts" bāzes, tad biedra naudā būtu mērķtiecīgi izdalīt:

- ūdens apgādes izmaksu komponenti;
- administrācijas izmaksu komponenti;
- ciema teritorijas uzturēšanas izmaksas;
- attīstības jeb investīciju plāna komponenti.

Paralēli biedra naudas apmēra strukturēšanai, ir jāveicina jaunu biedru piesaistīšana, paplašinot kooperatīva vai biedrības apsaimniekošanas teritoriju ārpus ūdensapgādes teritorijas robežām.

Potenciālais piecos gados akumulētais pašu ienākums apjoms no biedra naudas var pārsniegt 50 tūkst. EUR (pieņemot, ka ir aptuveni 400-500 maksātāji un ikgadējā maksa svārstās 25-50 EUR intervālā).

Ja iedzīvotāji nolems ciema attīstības nolūkos dibināt jaunu biedrību, tad augstāk minētie biedra naudas noteikšanas principi arī būtu jāievēro, ar to atšķirību, ka daļa funkciju tik un tā paliktu kooperatīva "Arhitekts" kompetencē (piemēra, ūdensapgāde).

5.3 Potenciālais investīciju resurss 2020-2024.gadam

Mērķtiecīgi strādājot pie potenciālo finansēšanas avotu izmantošanas ir pilnīgi pamatotas iespējas 5 gadu laikā akumulēt resursu ~200 000 EUR apjomā.

Finansējuma avots	2020	2021	2022	2023	2024	Kopā
Pašu resurss	10800	10800	10800	10800	10800	54000
ES finansējums ("Jūras zeme")	7200	7200	7200	7200	7200	36000
Pašvaldības indikatīvais ieguldījums infrastruktūrā	10000	10000	10000	10000	10000	50000
Pašvaldības projekta dotācija		10000				10000
Pārrobežu projekta COAST4US finansējums	50000					50000
Kopējais investīciju budžets	78000	38000	28000	28000	28000	200000

Kopējā indikatīvā finansējuma struktūra būtu līdzvērtīga sadalīta starp pašu finansējumu, pašvaldības finansējumu un ārējo finansējumu:

Finansējuma avots	~ %
Pašu resurss	27%
ES finansējums no biedrības "Jūras zeme"	18%
Pašvaldība indikatīvais ieguldījums infrastruktūrā	25%
Pašvaldības projekta dotācija	5%
Pārrobežu projekta COAST4US finansējums	25%
Kopējais investīciju budžets	100%

Ņemot vērā potenciāli akumulējamo finansējuma apjomu, ir iespēja precīzas finanšu vadības ietvaros un sabalansējot naudas plūsmu, ieviest lielāko daļu no iepļānotajiem projektiem.

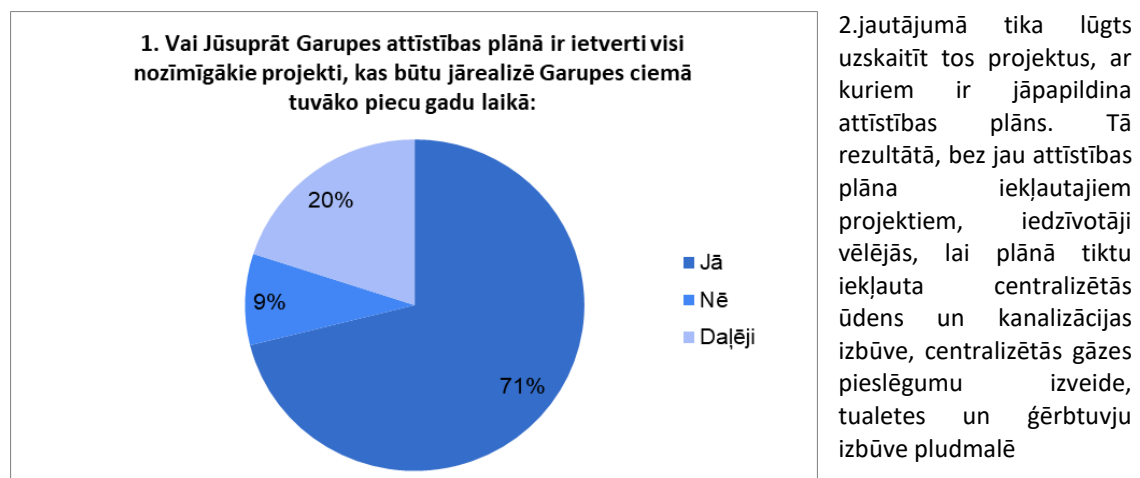
6. Garupes ciema iedzīvotāju aptauja

Garupes ciema iedzīvotāju aptauja tika organizēta:

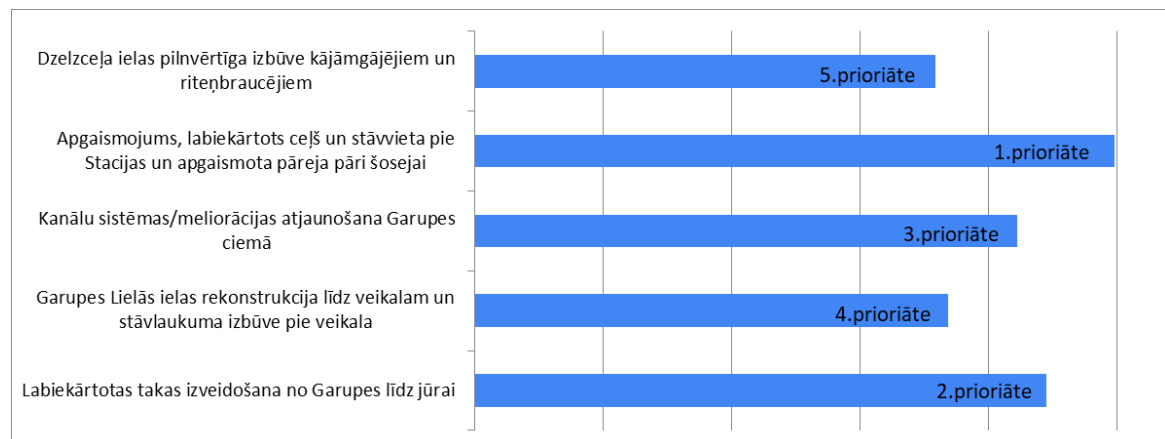
- lai iegūtu iedzīvotāju viedokli par izstrādāto attīstības plānu;
- lai dotu iedzīvotājiem iespēju sarindot nozīmīgo investīciju projektus prioritārā secībā;
- lai iegūtu informāciju par ciema attīstības plāna realizācijas optimālo modeli, kā arī par iedzīvotāju gatavību ar savu finansējumu iesaistīties ciema attīstībā.

Aptauja noritēja periodā no 2.līdz 11.oktobrim. Aptaujas anketu aizpildīšana tika nodrošināta Google vidē. Kopumā aptaujā piedalījās 45 respondenti.

Kopumā iedzīvotāju viedoklis par izstrādāto attīstības plānu bija pozitīvs – vairāk kā 90% atzina, ka attīstības plānā ir ietverti visi nozīmīgākie un aktuālākie projekti.

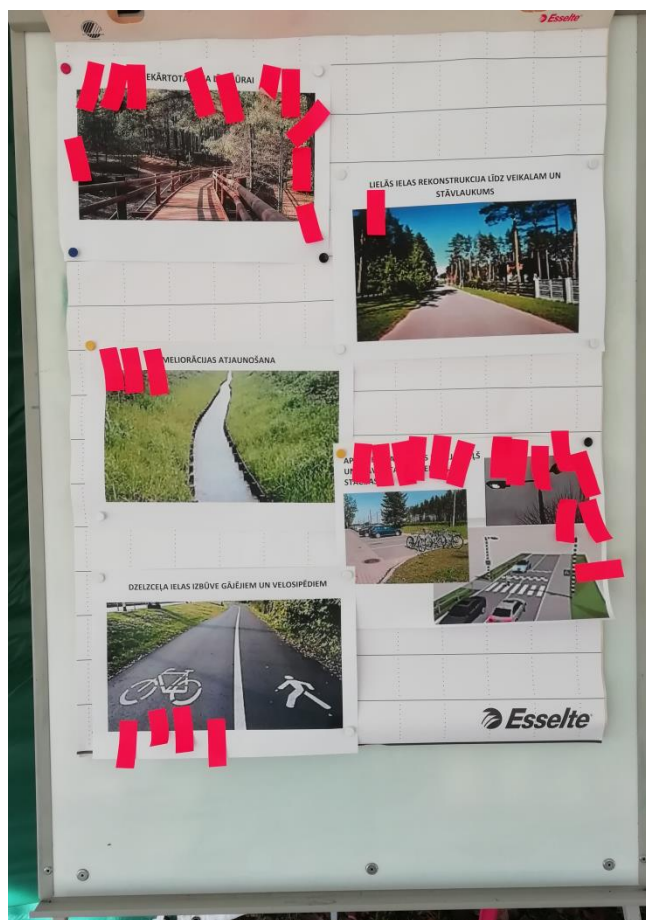


3.jautājumā tika lūgts sarindot prioritārā secībā nozīmīgo investīciju projektus. Kā 1.prioritāte tika izvirzīts projekts “ Apgaismots, labiekārtots ceļš un stāvvietas pie Stacijas un apgaismota pāreja pār šosejai”



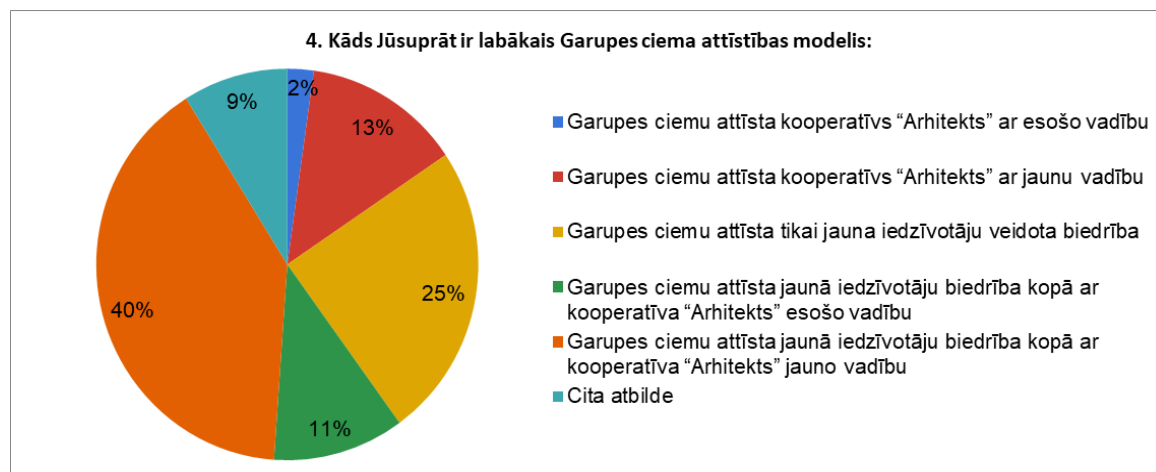
Par 1. un 2.prioritātes projektiem analogisks rezultāts tika iegūts arī iedzīvotāju klātienē aptaujā Attīstības plāna izstrādes noslēdzošajā pasākumā 5.oktobrī, kur iedzīvotājiem tika lūgts ar lapiņām identificēt vienu pašu nozīmīgāko un aktuālāko projektu.

Savukārt 3., 4., un 5.prioritātes projekti ieguva atšķirīgu novērtējumu.



4.un 5.jautājums tika iekļauts anketā, lai iedzīvotāju iniciatīvas grupa, kas piedalījās attīstības plāna izstrādē, iegūtu priekšstatu par iedzīvotāju domām attiecībā uz optimālo ciema pārvaldības modeli, kā arī apjaustu iedzīvotāju vēlmi un noskaņojumu piedalīties ciema attīstībā ar savu finansējumu.

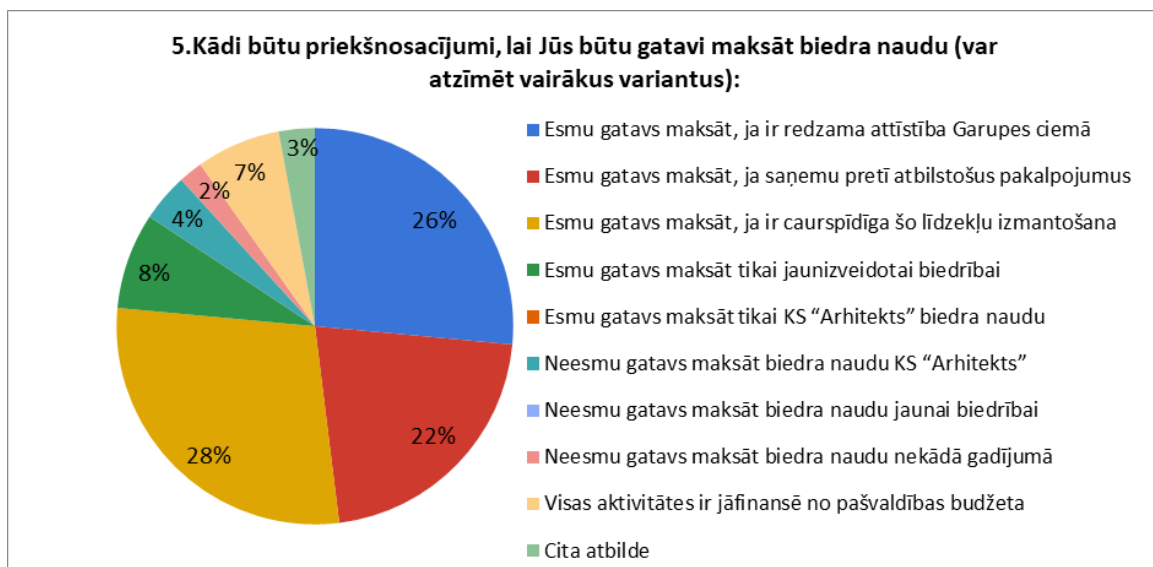
Kā redzams no zemāk pievienotā grafika, aptaujātie Garupes ciema iedzīvotāji labprāt ciema pārvaldes modeli redzētu pārmaiņas, t.i. lielākā daļa iedzīvotāju (78%) ciema attīstību uzticētu jaunai ciema pārvaldes struktūrai: vai nu jaunai iedzīvotāju veidotai biedrībai, vai KS "Arhitekts" jauno vadību vai abām šīm struktūrām cieši sadarbojoties, ko atbalsta 40% iedzīvotāju.



Savukārt noslēdzošais 5.jautājums par iedzīvotāju gatavību piedalīties ar savu līdzfinansējumu pamato jeb izskaidro iepriekšējā jautājumu atbilžu struktūru – t.i. lielākā daļa iedzīvotāju atzīmē, ka ir gatavi maksāt biedra naudas, ja:

- ir redzama attīstība ciemā;
- saņem pretī atbilstošus pakalpojumus;
- ir caurspīdīga šo līdzekļu izmantošana.

Turklāt 8% respondentu uzsvēruši, ka ir gatavi maksāt biedra naudas tikai jaunizveidotai iedzīvotāju biedrībai.



Kopējais iepriekš minēto atbilžu īpatsvars kopējā atbilžu skaitā sasniedz 84%. Šāds iedzīvotāju viedoklis vedina uz secinājumu, ka esošais ciema pārvaldības modelis ciema iedzīvotāju acīs nenodrošina atbilstību minētajiem kritērijiem.

7. Secinājumi

Garupes ciema Attīstības plāna izstrādes gaitā veiktā izpēte un komunikācija ar iedzīvotājiem ļauj secināt sekojošo:

- iedzīvotāju sanāsmēs, darba grupās kā arī apsekojot ciema teritoriju klātienē ir apzinātas aktuālākās Garupes ciema vajadzības;
- sekmīgai plāna ieviešanai ir nepieciešama skaidra pārvaldes struktūra;
- plāns ir jāievieš ciešā sadarbībā ar pašvaldību;
- sabalansējot finansējuma avotus, var akumulēt nozīmīgus finanšu resursus Attīstības plāna realizācijai;
- 5 gadu periodā ir iespējams īstenot nozīmīgu daļu no attīstības iecerēm;
- iedzīvotāji ir gatavi piedalīties ar savu līdzfinansējumu (biedra naudas) ciema attīstības projektu īstenošanā, ja tiek nodrošināta ciema attīstība, līdzekļu izmantošanas caurspīdīgums un iedzīvotāji pretī saņemt adekvātus pakalpojumus.